

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΑΪΚΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Μεταξύ τῶν ἡμερομηνιῶν 8 καί 14 Μαΐου 2010 ἡ Μητρόπολη Κωνσταντίας διοργάνωσε διάφορους πανηγυρικούς ἐορτασμούς ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ἀγ. Ἐπιφανίου Ἐπισκόπου Κωνσταντίας τῆς Κύπρου.

Τό πρόγραμμα τῶν ἐορτασμῶν διελάμβανε τή σύγκληση στίς 13 Μαΐου τῆς πρώτης Κληρικολαϊκῆς Συνέλευσης τῆς Μητρόπολης Κωνσταντίας. Μεταξύ τῶν ὁμιλιῶν ἢ εἰσηγήσεων, πού θά ἐγίνοντο κατ' αὐτήν, περιλαμβάνετο καί ἡ ἀκόλουθη τῆς Α.Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Χρυσοστόμου, πού ἔχει ὡς θέμα: «Συμμετοχή τῶν κληρικῶν καί τῶν λαϊκῶν στό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας».

«Θερμά συγχαίρουμε τόν Πανιερώτατο Μητροπολίτη Κωνσταντίας - Ἀμμοχώστου καί ἀγαπητόν ἐν Χριστῷ ἀδελφόν κ. Βασίλειον, ὡς καί τούς ἱκανούς καί ἄξιους συνεργάτες του, γιά τήν ὠραία πρωτοβουλία τους νά διοργανώσουν τή σημερινή πρώτη Κληρολαϊκή Συνέλευση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κωνσταντίας - Ἀμμοχώστου. Δέν χρειάζεται νά τονίσουμε, ὅτι τέτοιου εἴδους ἐκδηλώσεις ἔχουν ἰδιαίτερη σημασία, γιατί φέρνουν σέ στενότερη ἐπικοινωνία καί ἐπαφή τή Διοικοῦσα τοπική Ἐκκλησία μέ τό ποίμνιό της καί συμβάλλουν, ἔτσι, στήν ἀκόμη μεγαλύτερη σύσφιγξη τῶν ἀγαστῶν σχέσεων μεταξύ τους.

Εὐχαριστῶ, ἀκόμη, θερμά, τόν Πανιερώτατο Ἅγιο Ἀδελφό καί γιά τήν πρόσκλησή του νά εἴμαστε καί ἐμεῖς ἕνας ἀπό τούς εἰσηγητές στό συνέδριο αὐτό.

Προσπαθώντας νά διατυπώσω τίς σκέψεις μου σ' αὐτή τήν εἰσηγήση, διαπίστωσα διά μία ἀκόμα φορά ὅτι ἦταν ἀπολύτως

ὀρθή ἢ ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου νά διαιρέσει τίς μεγάλες ἐκκλησιαστικές περιφέρειες σέ μικρότερες, προκειμένου ἡ Ἐκκλησία νά ἐπιτελέσει ἀποδοτικότερα τό θεάρεστο αὐτῆς ἔργο πρὸς σωτηρία τοῦ Ποιμνίου Της.

Συνειρμικά μεταφέρθηκα δυό χιλιάδες χρόνια πρὶν καί νοερά ἔβλεπα τό πρῶτο σχῆμα τῆς ἐνορίας ἢ ἀκόμη καί τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἀποτελεῖτο οὐσιαστικά ἀπὸ τὴν «**κατ' οἶκον Ἐκκλησία**».

Ὅπως ἡ Οἰκογένεια ἔχει μιά ἄρρηκτη ἐπαφή καί συνεργασία μεταξὺ τῶν Μελῶν της, αὐτὴ τῇ συνεργασία εἶχε καί ἡ πρώτη Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Ὅπως κοινά εἶναι τὰ πάντα μέσα στὴν οἰκογένεια, ἔτσι καί στὴν πρώτη Ἐκκλησία τὰ πάντα ἦταν κοινά καί τὰ Μέλη εἶχαν μίαν ψυχὴν καί ἓνα σῶμα.

Οἱ Πράξεις Ἀποστόλων μᾶς πληροφοροῦν πολὺ χαρακτηριστικά: «...Πάντες δέ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τό αὐτό καί εἶχον ἅπαντα κοινά καί τὰ κτήματα καί τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καί διεμέριζον αὐτά πᾶσι καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν...» (Πρ. β', 44-45).

Σήμερα, μέ τὴν παρατηρούμενη ἀστυφιλία, ἔχουμε τό θλιβερό φαινόμενο νά συσσωρεύονται οἱ ἄνθρωποι μέσα στίς πολυκατοικίες καί νά χάνεται ἡ ἔννοια τῆς προσωπικότητάς τους. Γίνονται ἄτομα. Ὁ ἓνας δέν γνωρίζει τόν ἄλλον. Χάνεται ἡ ἔννοια καί ἡ ἀξία τοῦ προσώπου. Γι' αὐτό καί μιλάμε γιὰ τὴν «**μοναξιά τῶν μεγάλουπόλεων**».

Ἀντίθετα ἡ Ἐκκλησία θέλει μέ κάθε τρόπο καί νά διατηρήσει καί νά καλλιεργήσῃ τὴν ἀξία ἐνός ἐκάστου προσώπου! Τότε καί μόνο ἔχει τὴ δυνατότητα νά ἐπιτελέσει τό σωτηριολογικὸ της ἔργο.

Θέλω νά πιστεύω, ὅτι αὐτό τό εὐέλικο καί ἰδανικό σχῆμα, κατ' ἀγαθὴ συγκυρία, τό διαθέτει ἡ ἱερὰ Μητρόπολη Κωνσταντίας-Ἀμμοχώστου. Μποροῦμε ἀκόμη νά ποῦμε, ὅτι οἱ ἐνορίες τῆς μητροπολιτικῆς σας περιφέρειας λειτουργοῦν πάνω στὴ βάση τῶν διαπροσωπικῶν σχέσεων καί γνωριμιῶν. Ὁ ἓνας γνωρίζει τόν ἄλλον καί σεῖς βιώνετε πολὺ καλύτερα ἀπὸ μένα τί σημαίνει

αυτό. Ὁ Ποιμενάρχης διά τῶν μικρῶν ποιμένων, πού εἶναι οἱ ἱερεῖς, ἔχει τή δυνατότητα νά γνωρίζει καί νά γνωρίζεται καί νά μπορεῖ νά καλεῖ κατ' ὄνομα τά λογικά πρόβατά του.

Αὕτη ἡ δυνατότητα θέλω νά πιστεῦω, ὅτι ἀποτελεῖ ἕνα μεγάλο δῶρο τοῦ Θεοῦ καί πρός τόν Ποιμενάρχη καί πρός τά Μέλη τοῦ Ποιμνίου Του.

Τό θέμα πού μᾶς ἀνατέθηκε νά ἀναπτύξουμε εἶναι:

**«Συμμετοχή τῶν κληρικῶν καί τῶν λαϊκῶν
στό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας».**

Ἕνα θέμα πολύ ἐπίκαιρο, διότι δίδει ταυτόχρονα καί μιᾶ ξεκάθαρη ἀπάντηση σέ ὅσους νομίζουν, ὅτι τήν Ἐκκλησία ἀποτελοῦν μόνο οἱ κληρικοί. Ἀντιθέτως, θέλουμε νά τονίσουμε μέ ἔμφαση, ὅτι τήν Ἐκκλησία τήν συναποτελοῦμε ἅπαντες, καί κληρικοί καί λαϊκοί. Ἀμφότεροι εἴμεθα Μέλη τοῦ ἐνός καί μοναδικοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας, τό ὁποῖο Σῶμα κεφαλὴν ἔχει τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Μέσα σ' αὐτό τό Ἅγιο Σῶμα πού λέγεται Ἐκκλησία, ἅπαντες ἔχουν θέση: Κληρικοί τε καί Λαϊκοί. Κατά τόν Μέγα Βασίλειο, «ἔχει ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ, ὅστις ἐστίν Ἐκκλησία Θεοῦ ζώντος, θηρευτάς, ὁδοιπόρους, ἀρχιτέκτονας, οἰκοδόμους, γεωργούς, ποιμένας, ἀθλητάς, στρατιώτας...» (Migne, P.G. 31, 205).

Συνεπῶς μέσα στόν ἀμπελῶνα τοῦ Κυρίου δέν περισσεύει κανεῖς. Ἔχουν θέση ἐργασίας μικροί καί μεγάλοι, πλούσιοι καί πτωχοί, ἄσημοι καί διάσημοι, μορφωμένοι καί ἀμόρφωτοι.

Τήν ἴδια ἄποψη διατυπώνει καί ὁ ἱερός Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος λέγει, ὅτι «Ἐκκλησία συστήματος καί συνόδου ἐστίν ὄνομα». Τό ὄνομα δηλαδή «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» δηλώνει σύστημα καί σύνοδο. Ἡ Ἐκκλησία ἐπομένως εἶναι κοινωνία ἀνθρώπων καί ἀγγέλων, κεκοιμημένων καί ζώντων, ἀνδρῶν καί γυναικῶν, μικρῶν καί μεγάλων, ἀνεξάρτητα ἀπό χρῶμα καί φυλή. Ἀρκεῖ μόνον νά ἔχουν βαπτισθεῖ.

Ἐπιπρόσθετα ὁ ἐμβριθής πατήρ χαρακτηρίζει τήν Ἐκκλησία

ὡς «οἶκον πατρικόν», «μητέρα πνευματικήν», «ιατρεῖον πνευματικόν», «βαλανεῖον πνευματικόν» καί «πανήγυριν ἀγγέλων».

Ἦς ἐνθυμηθοῦμε καί τήν ὠραία ἀγροτική εἰκόνα, πού μᾶς παρουσιάζει ὁ Χριστός. «...Θεάσασθε τάς χώρας ὅτι λευκαί εἰσιν πρὸς θερισμόν. Ὁ μὲν θερισμός πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. Δεήθητε οὖν τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλη ἐργάτας εἰς τὸν θερισμόν αὐτοῦ» (Ματθ. θ', 37-38).

Ἐπομένως, ὁ κάθε «ἐργάτης», πού συμμετέχει στοῦ ἐπίμοχθο, ἀλλὰ καί εὐλογημένο ἔργο «τοῦ θερισμοῦ», εἴτε εἶναι κληρικός, εἴτε λαϊκός, εἶναι καί εὐπρόσδεκτος καί ἀξιέπαινος.

Ἡ θέση μας αὐτή τεκμηριώνεται φυσικά καί ἀπό τὰ γεγονότα πού περιγράφονται στήν Καινὴ Διαθήκη. Ὁ Ἀπ. Παῦλος εἶχε πάρα πολλοὺς λαϊκοὺς συνεργάτες, τοὺς ὁποίους μάλιστα καί ἀγαποῦσε ἰδιαίτερος. Ἐγραφε χαρακτηριστικά γι' αὐτούς πρὸς τοὺς Κορινθίους: «Παρακαλῶ δέ ὑμᾶς, ἀδελφοί, οἶδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας καί εἰς διακονίαν τοῖς Ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτοὺς, ἵνα καί ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις καί παντὶ τῷ συνεργοῦντι καί κοπιῶντι. Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ καί Φουρτουνάτου καί Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τό ὑμῶν ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν. Ἀνέπαυσαν γάρ τό ἐμόν πνεῦμα καί τό ὑμῶν. Ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους» (Α' Κορ. ιστ', 15-18).

Μέ ἀπλᾶ λόγια, ὁ Ἀπ. Παῦλος ἐκφράζει τὴ χαρὰ του γιὰ τοὺς λαϊκοὺς του συνεργάτες, τοὺς ὁποίους χαρακτηρίζει ὡς «συνεργούς» καί «συνεργάτες». Μάλιστα δὲ συμβουλεύει τοὺς Κορινθίους νὰ ὑπακούουν σὲ τέτοιους λαϊκοὺς συνεργάτες πού προωθοῦν τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας.

Καί ἐρχόμαστε στοῦ δεύτερο σκέλος τῆς εἰσήγησής μας, γιὰ νὰ δοῦμε, ἐν πάσῃ δυνατῇ συντομίᾳ βεβαίως, τό πολυσχιδὲς ἔργο τοῦ κληρικοῦ, εἴτε αὐτός εἶναι ἀπλοῦς ἱερεὺς ἢ ἀνώτερος κληρικός.

Κατ' ἀρχάς ἐπισημαίνουμε τὴν ἱερότητα, τὴ σπουδαιότητα, καθὼς καί τὴ μεγαλειότητα τοῦ θεάρεστου ἔργου πού ἔχει νὰ ἐπιτελέσει. Εἶναι ἓνα ἔργο πού κανένας κοινωνικός ἀξιωμα-

τοῦχος δέν ἔχει τή δυνατότητα νά πράξει. Γιατί τό ἔργο τοῦ κληρικοῦ εἶναι συνυφασμένο μέ τά ιερά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας καί μέ τή σωτηρία τῶν ψυχῶν τοῦ ποιμνίου του, πού ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐμπιστεύτηκε.

Δυνάμεθα δέ νά διαιρέσουμε τό ἔργο του σέ τρεῖς μεγάλους τομεῖς. Αὐτοί εἶναι:

Α) ὁ Ἀγιαστικός, Β) ὁ Διδακτικός καί Γ) ὁ Διοικητικός.

Ἀγιαστικός Τομέας

Θεωροῦμε τόν ἀγιαστικό τομέα ὡς τόν κατέχοντα πρωταρχική θέση, γιατί συνδέεται ἄρρηκτα μέ τόν ὑψιστο στόχο τῆς Ἐκκλησίας, πού εἶναι ἡ σωτηρία τῶν ψυχῶν τοῦ ποιμνίου μας. «Τί γάρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐάν κερδήσῃ τόν κόσμον ὅλον καί ζημιωθῇ τήν ψυχήν αὐτοῦ; Ἡ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;» (Μάρκ. η', 36-37).

Καί ἐπειδή σύμφωνα μέ τήν Ὁρθόδοξη Πίστη καί Παράδοσή μας ὁ πιστός σώζεται μόνο μέσω τῶν ιερῶν Μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας, ὅλοι ἀντιλαμβανόμεθα τήν ιερότητα τοῦ ἀγιαστικοῦ ἔργου πού ἔχει νά ἐπιτελέσει ὁ κληρικός!

Αὐτός γιά νά τελέσει τό ἀγιαστικό του ἔργο εἶναι ἀδύνατο νά τό ἐπιτύχει μόνος του. Χρειάζονται ἀπαραιτήτως ιεροψάλτες, νεωκόροι, ἐπίτροποι καί βοηθητικό προσωπικό. Χρειάζεται ἐπιπρόσθετα καί τό εὐσεβές ἐκκλησίασμα. Ὅλοι αὐτοί πρέπει νά βρίσκονται σέ μιά πνευματική ὁμοθυμία καί ἐγρήγορση. Ἡ ἐπιτέλεση τῶν Μυστηρίων εἶναι ὅ,τι ἀγιότερον, ὠραιότερον καί ὑψηλότερον ἔχουμε μέσα στήν Ἐκκλησία μας. Εἶναι αὐτά πού ἀγιάζουν τόν λαό μας καί τόν ὁδηγοῦν εἰς νομάς σωτηρίους!

Διδακτικός Τομέας

Ἡ διδασκαλία τῶν ἀληθειῶν τῆς Πίστεώς μας καί ἡ στήριξη τοῦ Ποιμνίου μας ἐπιτυγχάνεται διά τῶν θρησκευτικῶν ὁμιλιῶν καί κηρυγμάτων ἐντός καί ἐκτός τῶν ιερῶν ναῶν, διά τῶν πνευ-

ματικῶν συζητήσεων, ἐντός καί ἐκτός τοῦ ἱεροῦ ἐξομολογητηρίου, ἀλλά καί διά τῆς ὅλης βιοτῆς καί πολιτείας τοῦ κληρικοῦ.

Εἶναι καί αὐτός ἕνας τεράστιος τομέας τῆς προσφορᾶς τῶν κληρικῶν μας πού τήν ἐξεπλήρωσαν στό παρελθόν τόσο καλά καί ἀποδοτικά, ὥστε ὁ λαός μας ἀπεκάλεσε τούς κληρικούς του μέ τήν τόσο τιμητική προσωνυμία «ΔΑΣΚΑΛΕ».

Καί σ' αὐτό τόν τομέα χρειάζεται ἕνα ὁλόκληρο ἐπιτελεῖο λαϊκῶν δίπλα στούς κληρικούς μας γιά νά φέρουν εἰς πέρας τό διδακτικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας.

Καί πρώτιστο λόγο καί προσφορά πρέπει νά ἔχει ὁ θεολογικός μας κόσμος. Γιά νά ἀκούγεται ὁ σωτηριολογικός λόγος τοῦ Εὐαγγελίου παντοῦ καί νά ἀποδίδεται μέ τόν ὀρθόδοξο τρόπο.

Πέραν τῶν ἐχόντων τά προσόντα τῆς ἱερᾶς ἐπιστήμης τῆς Θεολογίας, χρειάζονται καί τά ἄλλα λαϊκά στελέχη πού ἀγαποῦν τήν Ἐκκλησία καί θέλουν νά στηρίζουν τό ἔργο τῆς Ἑνορίας. Ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ἐπιβάλλεται νά ἀκούγεται ἐπίσης μέ θέρμη ψυχῆς μέσα στά Κατηχητικά τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀπό τόν κατώτερο κύκλο μέχρι καί τόν ἀνώτερο. Στίς ὁμιλίες τόσο τῆς Κυριακῆς ὅσο καί τῶν καθημερινῶν ἀκολουθιῶν, τῶν Κύκλων Μελέτης τῆς Ἀγίας Γραφῆς, τῶν θρησκευτικῶν ὁμάδων καί ὅλων ἐκείνων τῶν ἀπλῶν χριστιανῶν πού θέλουν νά ἀκούσουν τόν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ.

Ἀλλά καί σέ κάθε τελούμενο μυστήριο καί ἱερή ἀκολουθία ὁ διδακτικός καί κατηχητικός λόγος τῆς Ἐκκλησίας ἔχει τήν οὐσιώδη του θέση. Γιατί πιστεύουμε ἀκράδαντα, ὅτι ἐπενεργεῖ καθοριστικά στήν ψυχή τοῦ πιστοῦ καί τόν βοηθᾷ νά διαμορφώσει τήν περαιτέρω πορεία τῆς ζωῆς του.

Διοικητικός Τομέας

Αὐτός καλύπτει ἕνα εὐρύτατο πεδίο καί ἀποτελεῖται ἀπό τή διοικητική μέριμνα τῆς ἐνορίας. Ἐκτείνεται δέ στόν πνευματικό, φιλανθρωπικό, κοινωνικό, πολιτιστικό καί ἐθνικό, γιά μᾶς τούς

αλύτρωτους, τομέα.

Μέσα σ' αυτό τό πολυσχιδές έργο πού πρέπει νά έπιτελεΐ ό κληρικός μας, **όποιουδήποτε βαθμοϋ**, χρειάζεται ένα «**νέφος**» πιστών λαϊκών συνεργατών, οί όποίοι θά στηρίζουν τόν κληρικό καί θά τόν βοηθήσουν νά εκπληρώσει τήν αποστολή του σέ όλους τούς τομείς καί σ' όλα τά επίπεδα.

Γι' αυτό καί είπαμε στην αρχή τής εισήγησής μας, ότι στόν εκκλησιαστικό χώρο δέν περισσεύει κανείς. Ό θερισμός, αγαπητοί μου, είναι πολϋς, αλλά οί εργάτες είναι ολίγοι.

Στή σημερινή μας κοινωνία εκείνο πού κατ' έξοχή χρειάζονται «οί κοπιώντες καί πεφορτισμένοι» άδελφοί μας είναι τήν ήθική καί πνευματική μας συμπαράσταση! Θέλουν από μās ένα χριστιανικό άγνό πλησίασμα, ένα πηγαίο χαμόγελο, ένα μήνυμα χριστιανικής έλπίδας. Χρειάζονται νά ακούσουν τό παρηγορητικό καί παραμυθητικό λόγο τοϋ Παύλου σέ μιά δύσκολη τους στιγμή. Άδελφέ μου, «μή φοβοϋ...τῇ έλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ύπομένοντες...» (Ρωμ. 16',12), «Χριστός έν ήμίν, ή έλπίς τής δόξης» (Κολ. α', 27).

Άσφαλέστατα μιά τέτοια παύλεια προσέγγιση άναπτρώνει τό ήθικό τοϋ πάσχοντος άδελφοϋ μας, γιατί άπλούστατα δέν είναι ανθρωπίνη, αλλά θεία προσέγγιση.

Όσο άφορᾷ στό θέμα τοϋ πλούτου καί τής κοινωνικής πενίας, οί εκκλησιαστικοί μας λειτουργοί ᾶς έχουν υπόψη τους τήν ώραία προτροπή τοϋ Μεγάλου Βασιλείου, ό όποιος ανέπτυξε τό κοινωνικό έργο τής Έκκλησίας μας όσο οϋδείς ᾶλλος στην Ίστορία. Καί έχουν κάθε δικαίωμα νά τή λένε, μέ λεπτότητα φυσικά, αλλά καί πειστικότητα, στους πλούσιους άδελφούς μας καί νά τούς παρωθοϋν σέ έργα φιλαλληλίας καί εϋποιίας:

«...Τοϋ πεινώντος έστίν ό ᾶρτος όν σύ κατέχεις, τοϋ γυμνητέοντος τό ίμάτιον ό σύ φυλάσσεις έν αποθήκαις, τοϋ ανυποδήτου τό υπόδημα ό παρά σοί κατασῆπεται. Τοϋ χρήζοντος τό άργϋριον...». Καί άπευθυνόμενος ό ιερός πατήρ πρός τούς πλουσίους

λέγει χαρακτηριστικά: «Ἐ... σεις οἱ πλούσιοι, ἀδικεῖτε τόσους ὅσους ἠμπορούσατε νά βοηθήσετε καί ὅμως δέν τό ἐπράξατε».

Κατά δέ τή ρήση τοῦ Κυρίου, «ἐπείνασα γάρ καί ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καί ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην καί συνηγάγετέ με, γυμνός καί περιεβάλετέ με, ἡσθένησα καί ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἦμην καί ἦλθετε πρός με» (Ματθ. κε', 35-36), ὁ ἱερεὺς ἔχει ὕψιστο χρέος νά ἐπιλύσει τά προβλήματα ὅλων αὐτῶν τῶν ἐμπερίστατων ἀδελφῶν του, γιά νά εἶναι σύμφωνη ἡ ζωὴ του μέ τήν ἱερή ἀποστολή του.

Πιστεύω δέ, ὅτι ἡ ρήση αὐτή τοῦ Κυρίου μάς δίδει συνοπτικά μιὰ εἰκόνα τοῦ εὐρύτατου φάσματος τῶν δραστηριοτήτων, πού ἔχει νά ἐπιτελέσει ὁ κληρικός μας.

Καί ἐπειδὴ εἶναι ἀδύνατο σέ μιὰ σύντομη εἰσήγηση νά ἀσχοληθοῦμε μέ μιὰ ἐκάστη ξεχωριστά, τονίζουμε, ὅτι ὄντως τό ἔργο τοῦ κληρικοῦ μας εἶναι τεράστιο.

Σεβασμιώτατε, κύριε Δήμαρχε, κύριοι ἐπίσημοι, κυρίες καί κύριοι,

Ἡ συνεργασία τῶν κληρικῶν καί τῶν λαϊκῶν στό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἀναγκαιοτάτη. Οὔτε οἱ κληρικοὶ ἄνευ τῶν λαϊκῶν μποροῦν νά ἐκπληρώσουν ἀποτελεσματικά τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, οὔτε φυσικά καί οἱ λαϊκοὶ ἄνευ τῶν κληρικῶν μποροῦν νά συμβάλουν ἀποδοτικά σ' αὐτό. Ἐπιβάλλεται μιὰ ἀγαστή συνεργασία ἀμφοτέρων.

Ἐδῶ χρειάζεται καί ἡ ἐμπνευσμένη καθοδήγηση τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, ὁ ὁποῖος θά ὁραματισθεῖ καί θά ἐμπνεύσει καί τοὺς κληρικούς καί τοὺς λαϊκοὺς στό πολυσχιδές ἔργο τῆς Ἐκκλησίας.

Θερμά συγχαίροντας καί πάλι τόν Πανιερώτατο Μητροπολίτη σας καί ἀγαπητό ἐν Χριστῷ ἀδελφό κ. Βασίλειο γιά τήν ὥραία αὐτήν πρωτοβουλία του, ἐπευλογοῦμε τήν Κληρικολαϊκή σας Συνέλευση καί εὐχόμαστε, ὅπως ὁ Ἀναληφθεὶς Χριστὸς σᾶς εὐλογεῖ

καί σᾶς ἐνισχύει ὥστε ὅλοι σας - κληρικοί καί λαϊκοί - περισσότερο φωτισμένοι νά συνεχίσετε καί στό μέλλον τή συμβολή σας στό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, κάτω ἀπό τήν πνευματική καθοδήγηση καί τίς εὐλογίες τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου σας, γιά τό καλό τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Πατρίδας καί τοῦ λαοῦ μας. Ὁ Θεός μαζί σας».
